

Csatajelenet Necpálon
(foto: Görfői Jenő)

A falu nevét – egy peres ügy kapcsán – 1269-ben említik először. A Túrócszentmártoni járáshoz tartozó Necpál területe valószínűleg már négyezer évvel ezelőtt lakott volt. Szent László király tiszteletére szentelt római katolikus templomát az 1270 körül építették kora gótikus stílusban, más források szerint ekkor már állt a templom, melyet 1320 körül bővítettek sekrestyével.

A 14. és 15. században a templomot felújították, majd a 19. század végén, legutóbb pedig 1986 és 1988 között restaurálták. A felújítások ellenére megmaradtak a templom gótikus jegyei: a szentély bordás boltozata, a csúcsíves ablakok mérmíves díszítése.

Kovács László – Görfői Jenő A magyar szentek ábrázolása Szlovákia középkori templomaiban című könyvéből megtudjuk: „A szentélyben található faliképek készültek korábban, a hajóban találhatóak a 14. század végén, 1380 körül. A 16. század végén a hajó új boltozatot kapott, mely alacsonyabb volt a korábbi mennyezetnél, így ezek a freskók a padlástérbe kerültek, akárcsak Szepesmindszenten és a Sáros megyei Vörösmalmán. 1910-ben találták meg őket. Aránylag jó állapotban vannak, de a képek, illetve a kompozíció nagyobb részét a rakott boltív eltakarja.”

A Szent László freskók ma a padlástérben találhatóak, feltehetően ugyanannak a mesternek az alkotása, aki a Zólyom melletti Cserényben megfestette a legendaciklus képsorait. Az ő művészete Kovács László szerint, már a gótikus szép stílust képviseli, melynek jellemzője az

alakok erőteljes körvonala, az élénk színvilág és a misztikus szemlélet. A boltív miatt csak az Üldözés és a Csatajelenet két részlete látható.

„Bal oldalon Szent László szakállas alakja látható, zöld ruhában, jobbján egyenes kardot tartva. Lovának csak mellső lába látszik, mögötte az őt követő vitézeknek csak a feje. A kun harcos alakja ugyanolyan magas mint a királyé, jobb kezében szablyát tart. A két alak teljes testközeli van, akárcsak más képsorok esetében a birkózás jelenetben. A kun harcos sötét lovának a feje is látszik. A következő képnek csak a felső sarka látható, rajta szablyás kun harcosok” – írja Kovács László. Sajnálatos, hogy ebből a rendkívül szép képsorból csak ez a két részlet látható.

Szent László kultusza nagyon gyorsan kialakult, tisztelete az évszázadok alatt sem kopott ki. Köszönhető ez azoknak a legendáknak is, melyek csodatetteiről szólnak, melyek nagy része a freskókon is megjelenik.

László, a csodatevő

Az egyik legenda szerint: Szent László király éppen az oroszokkal csatázott, üldözve őket kies tájra jutott, ahol több napi járásra se embert se állatot nem találtak a magyarok. Amikor a szent király látta, hogy a pusztaságon éheznek a katonái, elvonult egy félreeső helyre, térdre esett és úgy könyörgött az Úristenhez. Az Úr meghallgatta a szavát, s amikor Szent László felemelkedett, rögtön csoda történt. Egy sereg szarvas, őz és bivaly közeledett a pusztában.

Necpálon a padlásra kerültek a Szent László freskók

Írta: Administrator

2017. május 16. kedd, 17:05 -

Csodálkoztak a katonák, mert a nagy állatsereglet szelíden közeledett. Mindjárt hálát adtak az Úristennek, de a szent királynak is. Máskor Döbröd közelében vonult a sereg és epesztő szomjúság kínozza a katonákat. Olyan nagy volt a vitézek szomjúsága, hogy kínjukban kiáltozni kezdtek.

A tatárok vezére is meghallotta e kiáltozást és gúnyosan kérdezte László királytól: Miért bögnek ennyire a katonáid?

Mert veled akarnak megütközni! – felelte Szent László.

Az ütközet előtt a szent király Istenhez fohászkodott, hogy elepedt katonáit felüdítse. Isten most is meghallgatta könyörgését, lova patkójának nyomán víz buggyant ki. Bőséges forrás fakadt a nyomában. A friss víz a katonákat felüdítette. Vize azóta sem apadt el, ki nem száradt. A forrást a nép ma is Szent László kútjának nevezi.

NT.

Necpálon a padlásra kerültek a Szent László freskók

Írta: Administrator

2017. május 16. kedd, 17:05 -

(Felvidek.ma)